

Alma Jeftić

“Draga mi je Bolonja, ali mi je draže znanje”

Pogled iz obje uloge

Reforme... Posvuda oko nas. Reforma javnog sektora, reforma informacionih sistema, reforma zdravstva, reforma obrazovanja. Pa, kada smo kod obrazovanja, postoji li kod nas takozvani “bolonjski sistem”? Ili još bolje, na koji način se primjenjuje i šta nam on uopće znači?

Bolonjska deklaracija je kao zajednička deklaracija evropskih ministara obrazovanja potpisana u Bologni 19.06.1999. godine, a odnosi se na reformu sistema visokog obrazovanja u Evropi koji je postao poznat kao "Bolonjski proces".

Ciljevi Bolonjske deklaracije i Bolonjskog procesa su sljedeći:

- *Prihvatanje sistema lako prepoznatljivih i usporedivih stepenova obrazovanja, uvođenje dodatka diplomi (Diploma Supplement), kako bi se promicalo zapošljavanje evropskih građana i međunarodna konkurentnost evropskog sistema visokog obrazovanja.*
- *Prihvatanje sistema zasnovanog na dva glavna ciklusa, preddiplomskom i diplomskom.*

- *Uvođenje bodovnog sistema, kao što je ECTS, kao prikladnog sredstva za poticanje najšire razmjene studenata.*
- *Promicanje mobilnosti prevladavanjem ograničenja i poteškoća u slobodnom kretanju.*
- *Promicanje evropske saradnje u osiguravanju kvalitete u cilju razvijanja uporedivih kriterija i metodologija.*
- *Promicanje potrebne evropske dimenzije u visokom školstvu, posebno u razvoju nastavnih programa, međuinstitucionalnoj saradnji, shemama mobilnosti i integriranih programa studija, obuke i istraživanja.*

Ali, u kojoj mjeri se teorija i praksa podudaraju u Bosni i Hercegovini? Bolonjski proces pored gore navedenog podrazumijeva i stalni akademski angažman profesora i saradnika, kao i redovno godišnje ocjenjivanje profesora od strane njihovih studenata. Pa, kada smo kod ocjenjivanja, šta ono podrazumijeva?

Lako je pružiti odgovor na postavljeno pitanje. Ipak, nije rijetkost da zbog “straha” od loše ocjene pojedini profesori i asistenti pribjegavaju onom najjednostavnijem – upisivanju dobrih ocjena u studentski indeks.

Da li je suština bolonjskog procesa pogrešno shvaćena? U nekim slučajevima i situacijama zasigurno jeste. Nije lako biti sa obje strane katedre, ali je istovremeno i veliki izazov. Ono što zasigurno mogu potvrditi jeste da vjerujem u studente. Bar one koji još uvijek žele samo jedno – znanje za bolju budućnost, znanje za Evropu. Ono što je sigurno jeste da se ti studenti ne mogu privoliti dobrim ocjenama. Jer, na kraju, oni te ocjene ne trebaju. Oni ih zaslužuju. I svi oni profesori/asistenti koji još uvijek vjeruju kako mogu utjecati na njihovo mišljenje, jako griješe.

Također, oni studenti koji još uvijek evaluiraju profesore na temelju ocjena koje im daju, ne uspijevaju. U toj situaciji ne uspijevaju ni jedni ni drugi. Prvi će možda dobiti dobru ocjenu kao profesori, ali i dalje će sigurno biti loše ocijenjeni od onih kojima je draže znanje nego pogrešno shvaćena Bolonja.

I šta zaključiti? Bolonjski proces, reforma obrazovanja i sve ono što sa sobom donosi ima i pozitivne i negativne strane. Svakako je uspješno rješenje i prijedlog za sigurnu budućnost kada je ispravno tumačena. Ipak, kao i drugim pogrešno shvaćenim oblicima reformi, jasno je da može postati najopasnije oružje u rukama onih koji ga pogrešno koriste. Bolonja za studente i za profesore, u svakom slučaju, situacija prema kojoj obje strane katedre dobivaju. Bolonja kao sredstvo podmićivanja sa obje strane katedre sigurno ne doprinosi nastanku win-win situacije.

Možda će neko pogrešno shvatiti ovaj tekst. Ipak, kada opet pogledam sa obje strane katedre, samo mi je jedno jasno: *Draga mi je Bolonja, ali mi je draže znanje.* Onog trenutka kada kao studentica trebam ocijeniti svoje profesore, smo mi je to na umu. Nadam se da je tako i sa ostalim studentima. Ili bar sa većinom. Jer to je jedina win-win opcija. Sve ostale gube. Bez obzira sa koje strane katedre posmatramo.

PR

DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>